

Gebouwde omgeving

Mobiliteit

Bedrijven

Energie

Stad / Regio

Gemeente

Beemster, 29 september 2015

Uitvoeringsplan Duurzaamheid

2015 – 2018

1. Achtergrond en Doel

In 2013 is door de gemeenteraad de uitvoeringsagenda duurzaamheid, gemeente Beemster vastgesteld. Deze agenda vormt de basis voor het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Beemster. De ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid gaan echter snel en daarom is besloten een geactualiseerd 'Uitvoeringsplan Duurzaamheid' op te stellen. Het plan beschrijft de doelstellingen en activiteiten op het gebied van duurzaamheid voor de periode 2015 – 2018.

In het coalitieakkoord 2014 - 2018 en in de programmabegroting 2015 - 2018 zijn concrete acties en doelstellingen ten aanzien van duurzaamheid benoemd. Duurzaamheid wordt in Beemster vanuit een ketenregie benaderd.

Ontwikkelingen in de markt en de samenleving worden gevolgd en waar zinvol en mogelijk zal het college ontwikkelingen en initiatieven zelf uitvoeren dan wel faciliteren.

De volgende onderwerpen worden in bovengenoemde documenten specifiek benoemd:

- Duurzame ontwikkeling van woningbouwprogramma, De Nieuwe Tuinderij en De Keyser;
- Actualisering van de Duurzaamheidsagenda;
- Een aandeel van 14% duurzame energie in 2020;
- Een CO2-reductie van 20% in 2020;
- Verduurzaming en energiebesparing met inzet van lokale bronnen;
- Het streven om het gemeentelijk energiegebruik te verminderen en te verduurzamen;
- Inwoners en bedrijven stimuleren om hun energiegebruik te verduurzamen door het organiseren van een Energiemarkt;
- Het opstellen van een energiebesparingsplan Openbare Verlichting.

De coalitie realiseert zich dat samenwerking en medewerking van inwoners, maatschappelijke organisaties, het lokale bedrijfsleven en partners, zowel binnen als buiten de gemeente, onontbeerlijk is voor het boeken van concrete resultaten.

In dit 'Uitvoeringsplan Duurzaamheid' 2015 – 2018 zijn de kaders uit het coalitieakkoord en de programmabegroting uitgewerkt in 6 strategische thema's. Bij elk thema zijn concrete doelstellingen en activiteiten geformuleerd. Naast uitvoering is het monitoren van de resultaten van belang. Dit zodat de voortgang –op inhoud én financieel- op een heldere manier verantwoord kan worden.

Deze meerjarenplanning, zal indien nodig geactualiseerd worden en laat alle ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en initiatieven in Beemster.

Leeswijzer

Bij elke doelstelling horen één of meerdere acties. De start en looptijd van deze acties worden, waar mogelijk, aangegeven.

Er is bewust ruimte in de planning opgenomen om te kunnen inspringen op actuele en/of interessante ontwikkelingen. Op deze wijze blijft, door middel van de jaarlijks op te stellen Actielijst Duurzaamheid, de uitvoering van de Beemster Duurzaamheidsagenda zo actueel mogelijk.

Relevante documenten

Relevante documenten	Status
Coalitieakkoord 2014 – 2018	Vastgesteld (2014)
Programma begroting 2015 - 2018	Vastgesteld (jaarlijks)
Uitvoeringsagenda duurzaamheid	Vastgesteld (2013)
Ondersteuningsprogramma energie-akkoord	Vanaf 2014 tot 2016
Nota integrale handhaving Beemster 2012-2015	Vastgesteld (2012)
Uitvoeringsprogramma VTH, Beemster 2015	Vastgesteld (jaarlijks)
Duurzaamheidsnota De Keyser	Vastgesteld (2015)
Leidraad Inrichting Openbare Ruimte	Vaststelling in 2015
Uitvoeringsplan GVV	Vastgesteld (2014)
Waterplan Beemster	Vastgesteld (2013)

2. Algemene uitgangspunten Opgave Duurzaamheid

De gemeente Beemster

- 1 Volgt de ontwikkelingen in de samenleving en de markt en zal waar zinvol en mogelijk deze ontwikkelingen ondersteunen en faciliteren.
- 2 Vindt burgerparticipatie en samenwerking belangrijk.
- 3 Geeft ruimte aan ontwikkelingen en initiatieven op het gebied van duurzaamheid, waar deze passen binnen de werelderfgoedstatus en de overige vastgestelde kaders.
- 4 Zet in op verduurzaming en energiebesparing met inzet van zoveel mogelijk lokale (Beemster)bronnen.
- 5 Wil dat de gemeentelijke organisatie een voorbeeld is / wordt op de gekozen duurzaamheidsthema's. Uiteraard gaat het hier ook om de haalbaarheid, maar voorbeeldgedrag blijft een belangrijk punt voor de opgave.
- 6 Ontplooit alleen activiteiten die vallen binnen de geselecteerde thema's of met een zeer groot draagvlak. Voor successen is focus belangrijk. De gemeente Beemster doet liever 3 dingen goed, dan 10 dingen half.
- 7 Heeft beperkte financiële mogelijkheden en zet die bij voorkeur in op ontwikkelingen en initiatieven met een hoge mate van efficiency. Gaat daarnaast actief op zoek naar additionele middelen voor het realiseren van doelen op de thema's (bijvoorbeeld: regio, provincie of rijk)
- 8 Neemt actief deel aan relevante lokale, regionale, provinciale en landelijke initiatieven en in netwerken.

3. Strategische Thema's

7. Agenda duurzame energie

Energie

Doelstellingen 2014-2018:

- In het jaar 2020 wordt veertien procent (14%) van de energiebehoefte met duurzame energiebronnen gedekt. In 2018 is zicht op het behalen van deze doelstelling.
- De CO² uitstoot is met twintig procent (20%) gereduceerd ten opzichte van 1990.

Doel	Activiteiten	Actiehouder(s)	2015				2016				2017				2018				Budget Uren
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
1-2	Lokale duurzame energieproductie a. <u>Zonne-energie</u> : Veiling zonnepanelen. Beemster neemt deel aan collectieve inkoopacties voor zonnepanelen om een scherpe prijs te bedingen voor de levering én installatie van zonnepanelen. Op deze manier wordt het voor (dak)eigenaren zo eenvoudig mogelijk gemaakt om over te gaan tot aanschaf.	Gemeente																	80uur € 2.000,-
1-2	b. <u>Zonne-energie</u> : Ondersteunen van initiatieven van bewoners (coöperaties) tot het plaatsen van zonnepanelen op gebouwen die bij de gemeente of overige organisaties (sportclubs, scholen, bedrijven) in eigendom en onderhoud zijn.	Gemeente																	75uur
	c. <u>Zonne-energie</u> : Opstellen zonnepanelen-beleid i.r.t. kernkwaliteiten werelderfgoed.	Gemeente RCE Provincie																	40uur
1-2	d. <u>Zonne-energie</u> : Afspraken maken met woningbouwcorporaties en het ondersteunen van VvE's ten aanzien van zonne-energie op sociale woningen en toepassing bij VvE's.	Gemeente Corporaties VvE's																	80uur
1-2	e. <u>Biomassa</u> : Onderzoek benutting biomassa voor lokale energieprojecten. Bij verschillende partijen zoals boeren, landgoedeigenaren, natuurorganisaties en openbare werken komen stromen biomassa vrij.	Gemeente LTO																	100uur
1-2	f. <u>Vergisten</u> : Onderzoek naar de actuele mogelijkheden tot toepassing van bio-vergisting. Beemster zoekt hierbij de samenwerking met lokale bedrijven (o.a. CONO) en organisaties (LTO, HHNK).	Gemeente HHNK Bedrijven SDE																	100uur € 10.000,-

8. Agenda duurzame stad / regio

Stad / Regio

Doelstellingen 2014-2018:

1. Inwoners en bedrijven in Beemster zijn goed geïnformeerd en dragen actief bij aan een duurzame gemeente.
2. Het scheidingspercentage van afval is minimaal 60%.
3. De principes van de circulaire economie worden breed toegepast door de gemeente en bedrijven.
4. Het groenbeheer in Beemster is duurzaam.
5. Samenwerking met de partners versterkt de efficiëntie van het duurzaamheidsbeleid.

Doel	Activiteiten	Actiehouder(s)	2015				2016				2017				2018				Budget Uren
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
	Transitie naar duurzame stad/regio.																		
1	a. Beemster ontwikkelt een duurzaamheidsite. De site beoogt enerzijds duurzaamheidsinitiatieven van de gemeente, ondernemers en organisaties zichtbaar(der) te maken en anderzijds om informatie te verschaffen over duurzaamheid in Beemster.	Gemeente																	80uur € 2.500,-
2	b. Verbeteren van het afval scheidingsgedrag in Beemster naar een scheidingspercentage van minimaal 60% voor inwoners én bedrijven.	Gemeente																	80uur
2-3	c. Verhogen van de inzameling van afgedankte elektrische en elektronische apparaten (WeCycle).	Gemeente WeCycle																	60uur
2-3	d. Café Repair: Kapotte apparaten laten repareren zodat deze niet bij het afval komen.	Gemeente Café Repair																	60uur
3	e. Beemster streeft naar hergebruik van grondstoffen en natuurlijke materialen bij werken / werkzaamheden.	Gemeente																	70uur
1	f. Beemster participeert in de Denktank Duurzaamheid.	Gemeente																	80uur
4	g. Opstellen (duurzaam) groenbeheerplan (duurzame onkruidbestrijding, behoud van biodiversiteit).	Gemeente																	40uur
5	h. Samenwerking met (sub)regionale partners als VNG, MRA, SDE, etc. om bestaande allianties de komende jaren verder uit te bouwen en versterken.	Gemeente																	160uur

9. Agenda duurzame gemeente

Doel	Activiteiten	Actiehouder(s)	2015				2016				2017				2018				Budget Uren	
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		
Gemeente Doelstellingen 2014-2018: 1. De gemeente koopt 100% (zoveel mogelijk lokaal / regionaal opgewekte) duurzame stroom in. 2. Bij elke aanbesteding worden duurzaamheidsaspecten opgenomen bij de selectie- en gunningscriteria. 3. De gemeente koopt goederen en diensten (zo veel mogelijk) duurzaam in. 4. Openbare verlichting is of wordt planmatig verduurzaamd. 5. Gemeentelijke gebouwen in beheer of eigendom zijn of worden verduurzaamd. 6. Duurzame mobiliteit is de norm.	1-3	De gemeente geeft het voorbeeld a. De gemeente Beemster koopt goederen en diensten zo veel mogelijk duurzaam in volgens de principes van (RVO) maatschappelijk verantwoord Inkopen.	Gemeente																	80uur p.m.
	2	b. Duurzaam aanbesteden: aan de hand van de EMVI aanbestedingsvorm.	Gemeente																	70uur € 5.000,-
	4	c. Coördinatie uitvoering energiebesparingsplan openbare verlichting.	Gemeente																	40uur
	1-6	d. Hoewel het gemeentelijk wagenpark klein is, wordt gekozen voor elektrisch vervoer bij de aanschaf van nieuwe voertuigen.	Gemeente																	35uur p.m.
	5	Aanpak gemeentelijke gebouwen a. Verduurzamen maatschappelijk vastgoed. Het toepassen van energiebesparende maatregelen en duurzame energie bij gebouwen die in eigendom/beheer zijn of komen van Beemster.	Gemeente SDE																	80uur p.m.
	5	b. Alle gemeentelijke gebouwen zijn voorzien van een verplicht energielabel.	Gemeente																	40uur € 5.000,-
	5	c. Opzetten revolverend fonds als vliegwiel voor duurzame investeringen aan het eigen vastgoed met een terugverdientijd langer dan vijf jaar.	Gemeente																	60uur € 50.000,-

10. Opgave organisatie, overlegstructuur en rapportage / verantwoording

Voor de uitvoering van de vastgestelde actiepunten zal een coördinator worden aangewezen die namens de gemeente Beemster de in deze duurzaamheidsagenda opgenomen acties en projecten zal (laten) uitvoeren en/of coördineren.

Het is de bedoeling alle acties zo veel mogelijk te laten aansluiten op reeds vastgesteld beleid. Bij de uitvoering van deze agenda sluiten wij zoveel mogelijk aan bij bestaande projecten of programma's. Met name zal nauw samengewerkt worden en aangehaakt bij relevante acties en projecten die vanuit Purmerend worden opgepakt. Dit garandeert een efficiënte uitvoering van deze duurzaamheidsagenda.

Communicatie

Zoals aangegeven wordt een duurzaamheids-website opgesteld. Deze website heeft tot doel om:

- bewoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen te informeren over alle ontwikkelingen en projecten op het gebied van duurzaamheid;
- inzicht te geven in alle projecten met betrekking tot duurzaamheid (dus ook de projecten en acties die door Beemster organisaties c.q. bedrijven zijn/worden opgezet).

Op deze wijze blijft de duurzaamheidsagenda actueel en kan men volgen welke projecten uitgevoerd zijn en nog worden.

Monitoring

Om inzichtelijk te maken hoe we ons duurzaam ontwikkelen als gemeente is het belangrijk om te monitoren wat we doen en of dit het gewenste effect heeft. Zonder hier direct een waardeoordeel aan te hangen kunnen we hierbij kijken naar instrumenten als de Nationale Monitor Gemeentelijke Duurzaamheid en de gemeentelijke duurzaamheidsindex (GDI) (zie bijlage). Het geeft in ieder geval een vertrekpunt van ons duurzaamheidsbeleid aan.

De verantwoording van de activiteiten uit deze agenda is opgenomen in het jaarplan. Evaluatiemomenten en voortgangsrapportages worden opgenomen in de reguliere P&C cyclus.

Tevens zullen op basis van deze agenda effectindicatoren worden geformuleerd opdat de gemeente regelmatig verslag kan doen en kan communiceren over de effecten die de geformuleerde acties hebben opgeleverd of zullen opleveren.

Flexibiliteit/voortschrijdend inzicht

De agenda is zodanig opgesteld dat aanpassing van actiepunten mogelijk is en er kan worden ingespeeld op veranderende omstandigheden of gewijzigd beleid van medeoverheden (EU, Rijk en provincie).

11. Financiën

Voor de uitvoering van de Beemster duurzaamheidsagenda is een investeringsbudget vastgesteld. In onderstaande tabel is opgenomen waaraan de beschikbare middelen besteed worden. Naast het investeringsbudget zoeken wij actief naar alternatieve inkomstenbronnen (subsidies, etc.) en financieringsconstructies voor de uitvoering van deze agenda.

THEMA / JAAR	2015	2016	2017	2018
Gebouwde omgeving	€ 10.000,-	€ 15.000,-		
Mobiliteit	€ 2.000,-	€ 3.000,-	€ 2.500,-	€ 2.500,-
Bedrijven	€ 1.250,-,-	€ 15.000,-	€ 1.250,-	€ 8.750,-
Energie		€ 4.000,-	€ 7.000,-,-	€ 2.000,-
Stad / regio	€ 750,-	€ 750,-	€ 750,-	€ 750,-
Gemeente		€ 6.000,-	€ 2.000,-	€ 52.000,-
Ambtelijke uren	734uur	951uur	840uur	775uur
Totaal	€ 69.018,-	€ 114.177,-	€ 76.980,-	€ 124.475,-

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 Wijze van omschrijven van de acties

Voor het omschrijven van de activiteiten is telkens het onderstaande format gebruikt om te bepalen of een activiteit of project in de duurzaamheidsagenda wordt opgenomen. De resultaten hiervan zijn in tabelvorm verwerkt in de hoofdstukken 4 tot en met 9.

	Project
Omschrijving (doel)	<i>Wat is de doelstelling van het project?</i>
Waarom	<i>Waarom is Beemster gebaat bij het project?</i>
Positieve aspecten	<i>Wat is de meerwaarde van het product?</i>
Negatieve aspecten	<i>Wat zijn de nadelen van het product?</i>
Succesfactoren	<i>Wat is er voor nodig om het project te laten slagen?</i>
Faalfactoren (risico's)	<i>Welke factoren kunnen van invloed zijn op het mislukken van het project?</i>
Tijdspad	<i>Wanneer is het project afgerond? En wat zijn de te zetten stappen en tussentijdse resultaten?</i>
Kosten	<i>Wat zijn de kosten? Uit welke bestaande geldstromen kan worden geput?</i>
Huidige inzet	<i>Spelen er al initiatieven die in het project opgenomen kunnen worden?</i>
Rol gemeente	<i>Welke rol speelt de gemeente?</i>
Trekker	<i>Wie is de trekker?</i>
Effecten	<i>Wat zijn de effecten? Kwalitatief/kwantitatief.</i>

Toelichting agenda:

Per thema is een korte omschrijving van de hoofddoelstellingen weergegeven. De activiteit is kort omschreven en aangegeven is aan welk doel de activiteit bijdraagt. Verder is aangegeven wie actiehouders van een activiteit of project is en in welk jaar en kwartaal de activiteit uitgevoerd wordt. Als laatste is een indicatie gegeven van de totale ambtelijke uren en/of de concrete kosten die door Beemster gemaakt moeten worden. Indien een activiteit door derden gesubsidieerd wordt, is dit, naast de ambtelijke inzet, aangegeven.

BIJLAGE 2

Kengetallen woningbouw en bedrijvigheid in Beemster

8.926

3.635

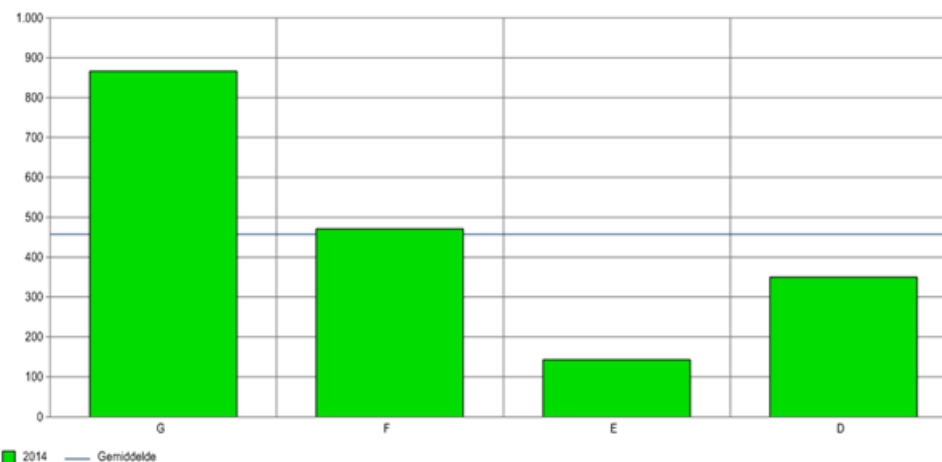
Woningen:	12.355.200 kWh
Gemiddeld per HH:	3.500 kWh
Bedrijven / Instellingen:	41.694.000 kWh
Woningen:	7.303.296 m ³
Gemiddeld per HH:	2.150 m ³
Bedrijven / Instellingen:	10.356.000 m ³

Jaarlijkse energiekosten:	€ 8.000.000,-
Maandelijks energiekosten:	€ 666.666,-
Totale kosten komende 25 jaar:	€ 200.000.000,-

Bedrijfsmatige activiteiten	Aantal
Veehouderij	178
Akkerbouw	47
Transport	11
Autobedrijf en reparatie	11
Bouwhout	32
Metaalbewerking	9
Chemische Wasserij	1
Sport, recreatie	7
Detailhandel	19
Verzorgingstehuis	3
Conserven- en levensmiddelen	2
Loonbedrijf	4
Horeca	13
Opslag goederen	2
Groothandel	3
Vuurwerk	1
Gasdruk/regelstation	14
Benzineservice	6
Overig	26
Overheid en hulpdiensten	3
Kantoor, Banken, Advies	3
Onbekend	18
Tuinbouwbedrijven	9
Glastuinbouw	4
Provinciale inrichting	2
Open teelt	1
Hobbyboer	1
Totaal	430

Aantal woningen met voorlopig label 2014
Gemeente: Beemster

Bijlage 3 Vergelijking met andere gemeenten

Vergelijking met andere gemeenten

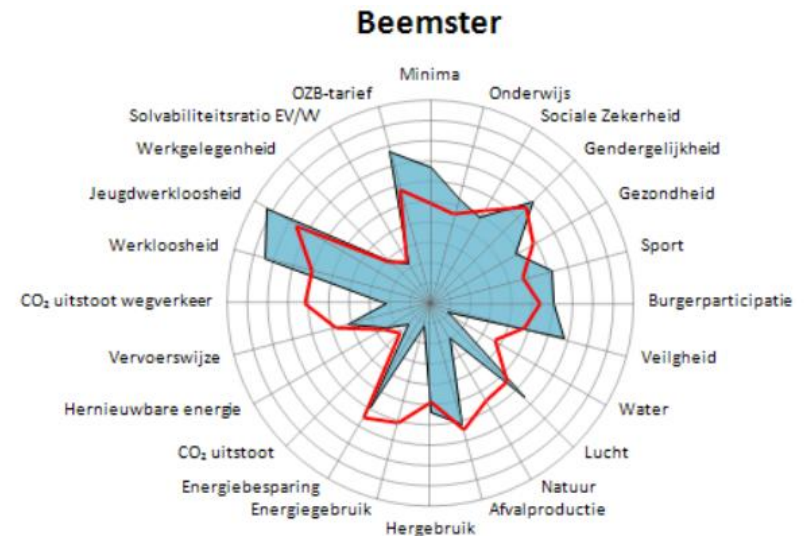
Er zijn in Nederland verschillende zogenaamde 'Duurzaamheidsmonitors' in gebruik die proberen een benchmark te bieden voor hoe Nederlandse gemeenten scoren op het gebied van duurzaamheid. Aangezien iedere monitor andere criteria en uitgangspunten hanteert is het lastig een eenduidig antwoord te geven op de vraag 'hoe scoort de gemeente Beemster?'.

Zonder een uitspraak te willen doen over de vraag welke duurzaamheidsmonitor beter is, lichten we er hieronder twee uit. Men moet zich hierbij ook realiseren dat de scores in absolute zin waardevol zijn maar dat een landelijke gemeente als Beemster niet 1 op 1 vergeleken kan worden met een stad als bijvoorbeeld Haarlem. Toch geven de monitors bruikbare informatie over efficiënte stappen die Beemster kan zetten op weg naar een duurzamere gemeente.

Gemeentelijke Duurzaamheidsindex

De gemeentelijke Duurzaamheidsindex (GDI) is een door Stichting Duurzame Samenleving ontwikkelde landelijke monitor gebaseerd op 24 verschillende indicatoren om gemeenten in Nederland met elkaar te vergelijken op het gebied van duurzaamheid.

Figuur 1 geeft de score van Beemster weer (peiljaar: 2014). Het middelpunt van het spinnenweb geeft een score van 0: geen duurzaamheid. De buitenste cirkel geeft de score 10 weer: zeer hoge mate van duurzaamheid. De rode lijn geeft de gemiddelde scores van alle gemeenten weer.

Ter toelichting: het middelpunt van het spinnenweb geeft een score 0 weer: geen duurzaamheid. De buitenste cirkel geeft de score 10 weer: volledige duurzaamheid. De rode lijn geeft de gemiddelde scores van alle 403 gemeenten weer.

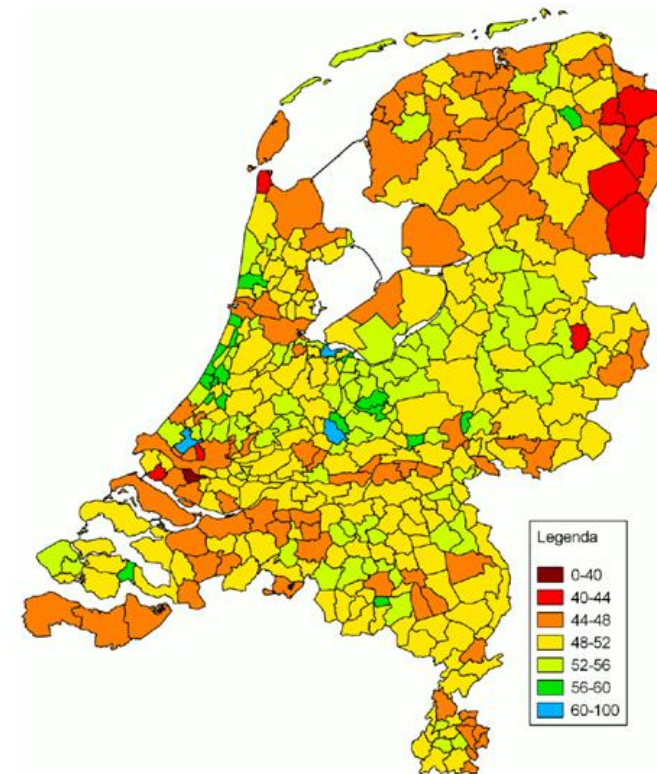
Figuur 1: Score van de gemeentelijke duurzaamheidsindex (GDI) van Beemster.

Nationale Monitor gemeentelijke Duurzaamheid

In opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft het Tilburgse onderzoeksinstituut Telos met de Nationale Monitor Gemeentelijke Duurzaamheid 2014 voor alle 403 Nederlandse gemeenten aan de hand van 90 indicatoren de duurzaamheidscore in kaart gebracht. Die blijkt sterk afhankelijk van onder andere de grootte van de gemeente, het type stad en de geografische ligging. Historische ontwikkelingen, lokale geografische omstandigheden en cultuur in een gemeente zijn belangrijke factoren die de duurzaamheidsscore meebepalen.

Beemster komt in de Nationale Monitor Gemeentelijke Duurzaamheid 2014 op een eindscore van 49,23 en komt daarmee op plaats 208 van de rangscore.

Uitgesplitst naar de drie 'kapitalen' waar de monitor op onderscheid, scoort Beemster goed (plaats 32 op de rangscore) op Sociaal-Cultureel Kapitaal (sociale participatie, economische & politieke participatie, kunst & cultuur, woonomgeving, veiligheid, gezondheid en onderwijs), slecht (plaats 399 op de rangscore) op Ecologisch Kapitaal (bodem, lucht, oppervlaktewater, natuur, grondwater en landschap) en richting middenmoot (plaats 255 op rangscore) op Economisch Kapitaal (arbeid, kapitaal, kennis, energie & grondstoffen, ruimtelijke vestigingsvoorwaarden, economische structuur en infrastructuur & bereikbaarheid).

Figuur 2: Totaalscore Nationale Monitor Gemeentelijke Duurzaamheid 2014.

Bijlage 4 Begrippenlijst

Beemster Bronnen.....	Lokale energiebronnen zoals zon, biomassa, etc.
EBS.....	Openbaar Vervoersbedrijf EBS.
EPC.....	Energieprestatie coëfficiënt, een index van de energetische efficiëntie van nieuwbouw.
GPR Gebouw.....	GPR Gebouw geeft inzicht in de duurzaamheid van een gebouw, gebruikmakend van de meest recente methodes en ontwikkelingen. Na invoer van de gegevens worden prestaties zichtbaar op de modules Energie Milieu, Gezondheid, Gebruikskwaliteit en Toekomstwaarde.
GVVP.....	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan.
HHNK.....	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.
Ketenregie.....	Het aansturen van de afstemming van activiteiten van verschillende samenwerkingspartners in een keten.
LTO.....	Land- en Tuinbouworganisatie.
MRA.....	Metropoolregio Amsterdam.
MVO.....	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.
OD IJmond.....	Omgevingsdienst IJmond.
OV.....	Openbaar Vervoer.
Regio-coördinator.....	De coördinator die namens de regio Zaanstreek-Waterland de activiteiten en verantwoording coördineert t.b.v. de ontvangen financiële bijdrage van de VNG.
RCE.....	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.
SDE.....	Servicepunt Duurzame Energie van de provincie Noord Holland.
Smart Grid.....	(Toekomstige) technologieën om het elektriciteitsnet te beheren.
SRA.....	Stadsregio Amsterdam.
VNG.....	Vereniging van Nederlandse Gemeenten.
VNG-Ondersteuningsstructuur.....	Een ondersteuningsprogramma van de VNG voor gemeenten, voortkomend uit het SER Energieakkoord.
VTH.....	Vergunningen, Toezicht en Handhaving.
VvE's.....	Vereniging van eigenaren.